Elektronické zdravotníctvo - eZDRAVIE

S účinnosťou od 01.01.2018 sa zavádza povinný výkon elektronického zdravotníctva. Nižšie uvedený prehľad zohľadňuje novelu zdravotníckych zákonov prijatú dňa 06.12.2017, ktorá k dnešnému dňu 11.12.2017 nebola podpísaná prezidentom SR a teda ani nevyšla v Zbierke zákonov.

Elektronická zdravotná knižka

Elektronická zdravotná knižka (ďalej len „EZK“) je súbor údajov zo zdravotnej dokumentácie osoby vedených v Národnom registri elektronických zdravotných knižiek.
EZK obsahuje:

- identifikačné údaje osoby,
- elektronické zdravotné záznamy v rozsahu - pacientsky sumár, záznam o preventívnej prehliadke, záznam žiadanky na vyšetrenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek vrátane popisu vzorky, záznam o výsledku vyšetrenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek, záznam o zásahu pri poskytnutí neodkladnej zdravotnej starostlivosti, záznam o odporúčaní lekára na špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť, záznam o odporúčaní ošetrujúceho lekára na prijatie do ústavnej zdravotnej starostlivosti, záznam o poskytnutej ambulantnej zdravotnej starostlivosti, záznam o prepustení osoby z ústavnej zdravotnej starostlivosti, preskripčný záznam, dispenzačný záznam[1], medikačný záznam[2], záznam návrhu na zaradenie do zoznamu poistencov čakajúcich na poskytnutie plánovanej zdravotnej starostlivosti, záznam o poskytnutej urgentnej starostlivosti, doplnkové zdravotné údaje,
- údaje z účtu poistenca, ktorý vedie zdravotná poisťovňa,
- vlastné záznamy osoby
- záznam o prístupe, o poskytnutí údajov a každý pokus o prístup alebo o poskytnutie údajov.

Osoba je oprávnená vykonávať v elektronickej zdravotnej knižke vlastné záznamy.

Rozsah prístup k údajom v EZK

Primárny predpokladom prístupu zdravotníckeho pracovníka k údajov z EZK je to, že zdravotnícky pracovník je držiteľom platnej elektronickej karty zdravotníckeho pracovníka.

Ošetrujúci lekár poskytovateľa všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti, s ktorým má osoba uzatvorenú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti má po zadaní rodného čísla osoby alebo bezvýznamového identifikačného čísla prístup ku všetkým identifikačným údajom osoby a všetkým elektronickým zdravotným záznamom okrej údajov vytvorených psychiatrom alebo klinickým psychológom.

Ošetrujúci lekár iného poskytovateľa

- má po vložení občianskeho preukazu s elektronickým čipom alebo dokladu o pobyte s elektronickým čipom (ďalej len „ občiansky preukaz s elektronickým čipom“) prístup k údajom v rozsahu identifikačných údajov osoby, vlastných elektronických zdravotných záznamov, pacientskeho sumára, záznamu o zásahu pri poskytnuté neodkladnej zdravotnej starostlivosti, záznamov o odporúčaní lekára na špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť, záznamov o výsledku vyšetrenia spoločných vyšetrovacích a liečebných

[1] Záznam o výdaji lieku
[2] Záznam o podaní lieku

zložiek, záznamu o odporúčaní ošetrujúceho lekára na prijatie do ústavnej zdravotnej starostlivosti, preskripčných záznamov, medikačných záznamov a dispenzačných záznamov,

- záznamy o odporúčaní lekára na špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť a záznamy o odporúčaní ošetrujúceho lekára na prijatie do ústavnej zdravotnej starostlivosti má prístupné aj prostredníctvom identifikátora záznamu o odporúčaní lekára na špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosti a záznamu o odporúčaní lekára na prijatie do ústavnej zdravotnej starostlivosti,
- k záznamom o výsledku SVaLZ, o ktoré žiadal, môže pristupovať aj po zadaní rodného čísla osoby alebo bezvýznamového identifikačného čísla, rovnako tak aj k žiadankám na vyšetrenia SVaLZ.

Zdravotnícky pracovník zariadenia SVaLZ má prístup k údajom v rozsahu identifikačných údajov osoby a záznamov žiadaniek na vyšetrenie spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek a to po vložení občianskeho preukazu s elektronickým čipom alebo prostredníctvom identifikátora záznamu žiadanky na vyšetrenie spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek**. Zdravotnícky pracovník zariadenia SVaLZ, ktorý poskytuje liečbu** má prístup aj k záznamom o odporúčaní lekára na špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť po vložení občianskeho preukazu s elektronickým čipom alebo prostredníctvom identifikátora záznamu o odporúčaní lekára na špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť.

Záchranár má pri zabezpečovaní neodkladnej zdravotnej starostlivosti prístup k identifikačným údajom osoby a k pacientskemu sumáru po vložení občianskeho preukazu s elektronickým čipom.

Vo väčšom rozsahu ako je vyššie uvedené možno pristupovať k údajom na základe súhlasu osoby, ktorého účel získavania je zdravotnícky pracovník povinný preukázateľne odôvodniť. Súhlas na prístup k údajom z elektronickej zdravotnej knižky dáva osoba:

1. potvrdením súhlasu prostredníctvom technického zariadenia poskytovateľa zdravotnej starostlivosti po vložení občianskeho preukazu s elektronickým čipom do technického zariadenia poskytovateľa zdravotnej starostlivosti alebo
2. prostredníctvom úradného autentifikátora; túto skutočnosť musí osoba vyznačiť v elektronickej zdravotnej knižke pred poskytnutím zdravotnej starostlivosti.

Súhlas na prístup k údajom trvá počas vloženia občianskeho preukazu s elektronickým čipom do technického zariadenia poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.

Ak ide o osobu, ktorej nebol vydaný občiansky preukaz s elektronickým čipom je ošetrujúci lekár oprávnený do 31. decembra 2021 na prístup k elektronickým zdravotným záznamom z elektronickej zdravotnej knižky v rozsahu pacientskeho sumára na základe písomného súhlasu osoby zadaním rodného čísla osoby alebo bezvýznamového identifikačného čísla do informačného systému; prístup k záznamom o odporúčaní lekára na špecializovanú zdravotnú starostlivosť má tento zdravotnícky pracovník prostredníctvom identifikátora záznamu o odporúčaní lekára na špecializovanú zdravotnú starostlivosť. Písomný súhlas osoby na prístup k elektronickým zdravotným záznamom z elektronickej zdravotnej knižky musí obsahovať údaj o tom, kto súhlas poskytuje, komu sa súhlas dáva, rozsah a účel sprístupnených osobných údajov a tento písomný súhlas je súčasťou zdravotnej dokumentácie osoby

Pacientsky sumár

Pacientsky sumár je časť elektronickej zdravotnej knižky obsahujúci základné údaje o zdravotnom stave osoby v rozsahu ustanovenom týmto zákonom pre potreby poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Novela zákona ruší povinnosť uloženú poskytovateľom všeobecnej ambulantnej starostlivosti vytvoriť a viesť pacientsky sumár. Podľa vyjadrenia riaditeľa NCZI pacientsky sumár nebude od 01.01.2018 funkčný. Napriek tomu pre úplnosť uvádzame zoznam údajov, ktoré pacientsky sumár má v zmysle v účinného znenia zákona obsahovať:

- údaj o krvnej skupine a Rh faktore, ak je údaj známy,
- údaj o aktívnej implantovanej zdravotníckej pomôcke s jej bližšou špecifikáciou, ak je údaj známy,
- údaj o stomatologickej zdravotníckej pomôcke na mieru, ak je údaj známy,
- údaj o alergickej anamnéze, ak je údaj známy,
- údaj o vykonanom očkovaní s jeho bližšou špecifikáciou, záznam o zrušení očkovania, ak je údaj známy,
- údaje o všeobecnom lekárovi, s ktorým má osoba uzavretú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, v rozsahu meno, priezvisko a adresa miesta výkonu činnosti, kód zdravotníckeho pracovníka, názov a kód poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, telefónne číslo a adresa elektronickej pošty,
- údaje o kontaktnej osobe určenej osobou v rozsahu meno, priezvisko, telefónne číslo a adresa elektronickej pošty, ak je údaj známy,
- identifikačné údaje príslušnej zdravotnej poisťovne,
- dátum a čas poslednej aktualizácie pacientskeho sumára,
- údaje o podaných a vydaných liekoch z dispenzačných záznamov alebo medikačných záznamov za ostatných šesť mesiacov,
- kód a názov choroby podľa medzinárodnej klasifikácie chorôb (ďalej len „kód choroby“) s jej bližšou špecifikáciou za ostatných šesť mesiacov.

Povinnosti zdravotníckych pracovníkov v súvislosti eZDRAVÍM

- používať elektronický preukaz zdravotníckeho pracovníka a technické zariadenia slúžiace na autentizáciu (overenie totožnosti) v národnom zdravotníckom informačnom systéme a v informačnom systéme zdravotnej poisťovne.

  Nesplnenie tejto povinnosti je sankcionované pokutou až do výšky 3.300. Naviac právoplatné uloženie pokuty je dôvodom na zrušenie registrácie v registri lekárov a teda spôsobuje nemožnosť vykonávať povolanie lekára na území SR, pričom registráciu možno obnoviť až po dvoch rokoch.

  Z nesplnenia povinnosti sa môže zdravotnícky pracovník vyviniť, ak preukáže, že v dôsledku okolností hodných osobitného zreteľa, ktoré nemohol ovplyvniť svojím konaním, nemohol splniť povinnosti, za ktoré možno uložiť pokutu napr. nefunkčnosť technických zariadení, nedodanie karty zdravotníckeho pracovníka zo strany NCZI. Zbavením sa zodpovednosti za porušenie povinnosti nie je dotknutá povinnosť osôb túto povinnosť dodatočne splniť po odpadnutí dôvodov, na základe ktorých sa osoba zbaví tejto zodpovednosti.

- Ak všeobecný lekár odporúča pacientovi poskytnutie špecializovanej ambulantnej starostlivosti, je povinný bezodkladne vytvoriť elektronický záznam o odporúčaní lekára na

špecializovanú ambulantnú starostlivosť v EZK. Na základe dohody s pacientom ošetrujúci lekár po vytvorení elektronického záznamu o odporúčaní lekára na špecializovanú ambulantnú starostlivosť v elektronickej zdravotnej knižke, odporúčanie lekára na špecializovanú ambulantnú starostlivosť v listinnej podobe nevyhotoví; o tejto možnosti je ošetrujúci lekár povinný informovať pacienta. To znamená, že ak pacient nechce listinnú formu odporúčania, lekár listinnú formu nebude vyhotovovať. Rovnaké platí na odporúčanie špecialistu na poskytnutie špecializovanej starostlivosti alebo SVaLZ vyšetrenie ako aj odporúčanie ústavnej zdravotnej starostlivosti.

- Ošetrujúci lekár je povinný bezodkladne vytvoriť elektronický záznam o poskytnutej ambulantnej starostlivosti v elektronickej zdravotnej knižke. Na základe dohody s pacientom ošetrujúci lekár po vytvorení záznamu o poskytnutej ambulantnej starostlivosti správu o poskytnutej zdravotnej starostlivosti v listinnej podobe nevyhotoví; o tejto možnosti je ošetrujúci lekár povinný informovať pacienta.

- Pri prepustení osoby z ústavnej starostlivosti je ošetrujúci lekár povinný bezodkladne vytvoriť elektronický záznam o prepustení osoby z ústavnej starostlivosti v elektronickej zdravotnej knižke. Na základe dohody s pacientom ošetrujúci lekár po vytvorení záznamu o prepustení osoby z ústavnej starostlivosti lekársku prepúšťaciu správu v listinnej podobe nevyhotoví; o tejto možnosti je ošetrujúci lekár povinný informovať pacienta.

- Pri predpisovaní humánneho lieku, humánneho lieku s obsahom omamnej látky II. skupiny alebo psychotropnje látky II. skupiny, zdravotníckej pomôcky alebo dietetickej potraviny vytvoriť preskripčný záznam podpísaný elektronickým podpisom v elektronickej zdravotnej knižke; preskripčný záznam je povinný predpisujúci lekár stornovať z dôvodu opravy chýb na lekárskom predpise alebo lekárskom poukaze; predpisujúci lekár po vytvorení preskripčného záznamu na základe dohody s pacientom lekársky predpis alebo lekársky poukaz v listinnej podobe nevyhotoví; o tejto možnosti je predpisujúci lekár povinný informovať pacienta.

- Ošetrujúci lekár, ktorý ordinoval podanie humánneho lieku pacientovi, je povinný bezodkladne po podaní tohto lieku vytvoriť medikačný záznam podpísaný elektronickým podpisom v elektronickej zdravotnej knižke.

Za porušenie povinnosti vytvoriť preskripčný alebo medikačný záznam je možné uložiť pokutu od 300 € do 35.000 €. Pokutu ukladá Štátny ústav pre kontrolu liečiv.

Povinnosť vytvoriť preskripčný záznam sa nevzťahuje na predpisovanie lieky pre seba alebo blízke osoby. Z uvedeného vyplýva, že lekári, ktoré nevykonávajú povolanie lekára a majú záujem predpisovať lieky pre seba alebo blízke osoby, nemusia byť držiteľmi elektronickej karty zdravotníckeho pracovníka a ani nemusia byť registrovaní v registri lekárov.

Povinnosti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v súvislosti eZDRAVÍM

- používať informačný systém poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ktorý má overenie zhody podľa osobitného predpisu – zoznam informačných sytémov s overením zhody možno nájsť na webovom sídle NCZI

http://www.ezdravotnictvo.sk/ezdravie/Stranky/Overenie-zhody-IS-PZS-a-IS-ZP.aspx

- zaobstarať technické zariadenia slúžiace na autentizáciu (overenie totožnosti) v národnom zdravotníckom informačnom systéme – čítačky kariet,

- zapisovať a aktualizovať údaje osoby v pacientskom sumári elektronickej zdravotnej knižky – poskytovateľom všeobecnej ambulantnej starostlivosti odpadá povinnosť vytvoriť a viesť pacientsky sumár,

- vytvoriť bezodkladne po poskytnutí ambulantnej zdravotnej starostlivosti príslušný elektronický zdravotný záznam podpísaný elektronickým podpisom prostredníctvom informačného systému poskytovateľa zdravotnej starostlivosti do elektronickej zdravotnej knižky; ustanovenie sa nevzťahuje na zdravotnú starostlivosť súvisiacu s tehotenstvom a pôrodom v prípade utajenia totožnosti ženy,

- vytvoriť bezodkladne po poskytnutí zdravotnej starostlivosti v rámci poskytovania ústavnej zdravotnej starostlivosti príslušný elektronický zdravotný záznam podpísaný elektronickým podpisom prostredníctvom informačného systému poskytovateľa do elektronickej zdravotne knižky; to sa nevzťahuje na zdravotnú starostlivosť súvisiacu s tehotenstvom a pôrodom v prípade utajenia totožnosti ženy,

- neumožniť prístup k elektronickému záznamu v elektronickej knižke osobe, ktorej sa poskytuje zdravotná starostlivosť v špecializačnom odbore psychiatria alebo v špecializačnom odbore klinická psychológia, ak by jeho sprístupnenie negatívne ovplyvnilo jej liečbu.

Povinnosť poskytovateľa ambulantnej zdravotnej starostlivosti vytvoriť príslušný elektronický zdravotný záznam:

- sa do 31. decembra 2018 nevzťahuje na elektronický záznam žiadanky na vyšetrenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek
- sa do 31. decembra 2020 nevzťahuje na elektronický záznam návrhu na zaradenie do zoznamu poistencov čakajúcich na poskytnutie plánovanej zdravotnej starostlivosti.

Za nesplnenie vyššie uvedených povinností je možné uložiť pokutu do 663 €.

Aj v tom prípade sa možno vyviniť, ak sa preukáže, že v dôsledku okolností hodných osobitného zreteľa, ktoré nemohol ovplyvniť svojím konaním, nemohol splniť povinnosti, za ktoré možno uložiť pokutu. Zbavením sa zodpovednosti za porušenie povinnosti nie je dotknutá povinnosť osôb túto povinnosť dodatočne splniť po odpadnutí dôvodov, na základe ktorých sa osoba zbaví tejto zodpovednosti.